

אחריות משפטית לעוסקים בחומרי נפץ

גדי הולר, עו"ד ומהנדס בטיחות

בוגר (B.Sc) בהנדסת מכונות, מוסמך (M.Sc) בניהול והנדסת בטיחות,
בוגר משפטים (LL.B), מוסמך (M.A) בלימודי משפט
תחומי עיסוק: דיני בטיחות ואיכות הסביבה, עמידה בדרישות ע"פ דין
ייעוץ הנדסי: לתקני ניהול איכות, בטיחות ואיה"ס, ניהול סיכונים, חקירת תאונות

המקור החוקי

- חוק חומרי נפץ, תשי"ד-1954 (ייצור, החסנה, מסחר).
 - מי שגרם בזדון או מתוך רשלנות, להתפוצצות המסכנת חיי אדם או רכוש, דינו – מאסר חמש שנים או קנס... או שני העונשים כאחד. (סעיף 19 (ג))
- תקנות חומרי נפץ (מסחר, העברה, ייצור, החסנה ושימוש), תשנ"ד-1994
 - היתר, בעל היתר, ממונה בטיחות חומרי נפץ, עובד, כל אדם.

האחריות המשפטית

האחריות הפלילית

אחריות האדם **לקיום הוראות החוק** שקבעה הרשות המחוקקת, כלומר, **בין האזרח למדינה**.

האחריות האזרחית

אחריות האדם **הפרטי**, לנזקו של האחר, והחובה ל**פיצוי** הניזוק.

המקור החוקי לאחריות פלילית

• סעיף 19(ג) לחוק –

– מי שגרם בזדון או מתוך רשלנות, להתפוצצות המסכנת חיי אדם או רכוש, דינו – מאסר חמש שנים או קנס... או שני העונשים כאחד.

• סעיף 20 לחוק - אחריות נושא משרה בתאגיד:

– (א) נושא משרה בתאגיד **חייב לפקח ולעשות כל שניתן למניעת עבירה** לפי סעיף 19 בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו; המפר הוראה זו, דינו – קנס...

– (ב) נעברה עבירה לפי סעיף 19 בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, **חזקה היא כי נושא משרה בתאגיד הפר את חובתו** לפי סעיף קטן (א), **אלא אם כן הוכיח כי עשה כל שניתן כדי למלא את חובתו**.

– (ג) בסעיף זה, **"נושא משרה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף למעט שותף מוגבל, או בעל תפקיד אחר בתאגיד האחראי מטעם התאגיד על התחום שבו נעברה העבירה**.

אחריותו המשפטית הפלילית של נושא משרה

סעיף 222 בפקודת הבטיחות בעבודה

חברה, אגודה שיתופית או כל חבר בני אדם אחר שעברו אחת העבירות לפי פקודה זו, רואים כאחראי לעבירה גם כל מנהל, שותף או פקיד אחראי של אותו חבר בני אדם, ואפשר להביאו לדין כאילו עבר הוא את העבירה, אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ונקט אמצעים סבירים למניעת העבירה.

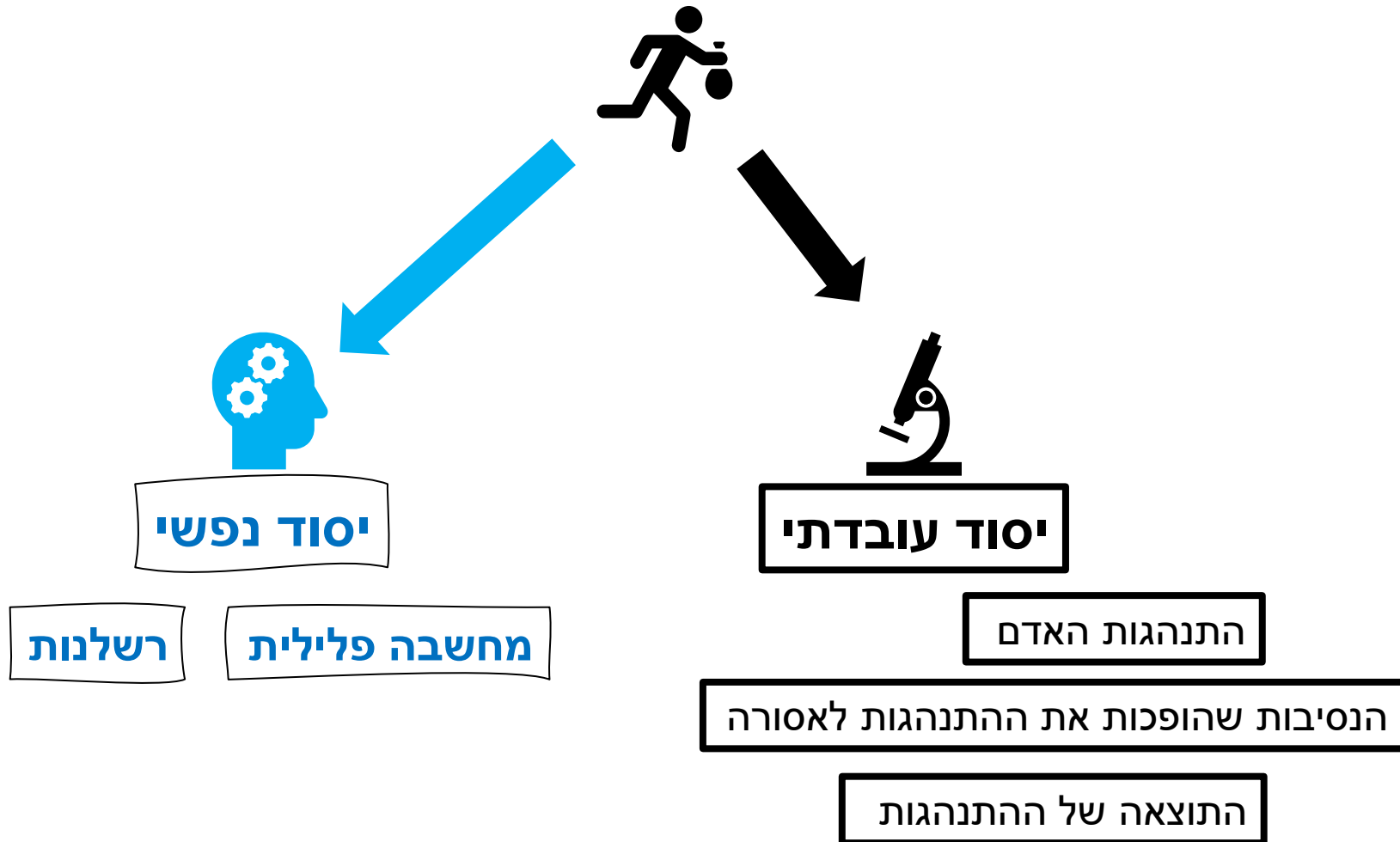
סעיף 304 בחוק העונשין

הגורם ברשלנות למותו של אדם, דינו - מאסר שלוש שנים

סעיף 301ג בחוק העונשין

הגורם למותו של אדם בקלות דעת, דינו - מאסר שתיים עשרה שנים

עבירה פלילית – מהי?

אחריות המשפטית האזרחית של נושא משרה

ס' 35 בפק' הנזיקין – עוולת הרשלנות

ס' 63 בפק' הנזיקין – עוולת הפרת חובה חקוקה

יסודות עוולת הרשלנות

(ס' 35 בפקודת הנזיקין)

1. האם המזיק חב חובת זהירות?

2. האם המזיק הפר את חובת הזהירות?

3. האם הפרת החובה היא שגרמה לנזק?
קשר סיבתי (קש"ס)

היקף האחריות

- אחריות המעביד אינה אחריות מוחלטת "...החובה המוטלת על-פי דיני הרשלנות אינה לתוצאה אלא למאמץ".

- "לכל נזק יש שם ברפואה, אך לא לכל נזק יש שם של אחראי במשפט. לא כל נזק שניתן לצפותו (באורח תיאורטי), המשפט מטיל בגינו אחריות נורמאטיבית..."

ע"א 371/90 סובחי נ' רכבת בישראל, פ"ד מז(3) 345. השופט מ' חשין

פס"ד דלק תעשיות

(03.03.2021)

מועד האירוע: 2013

תמצית האירוע: עובד קבלן שביצע עבודת פירוק גג אסבסט נפל מגובה של 6 מטרים ונחבל קשות.

האישום: גרימת חבלה חמורה. (עד 3 שנות מאסר)

הנאשמים: המנכ"ל, הסמנכ"ל, ממונה הבטיחות, הקבלן המבצע.

המורשעים: הנאשמים כולם !!!

פס"ד דלק תעשיות

(תפ (רמלה) 12709-03-16 03.03.2021)

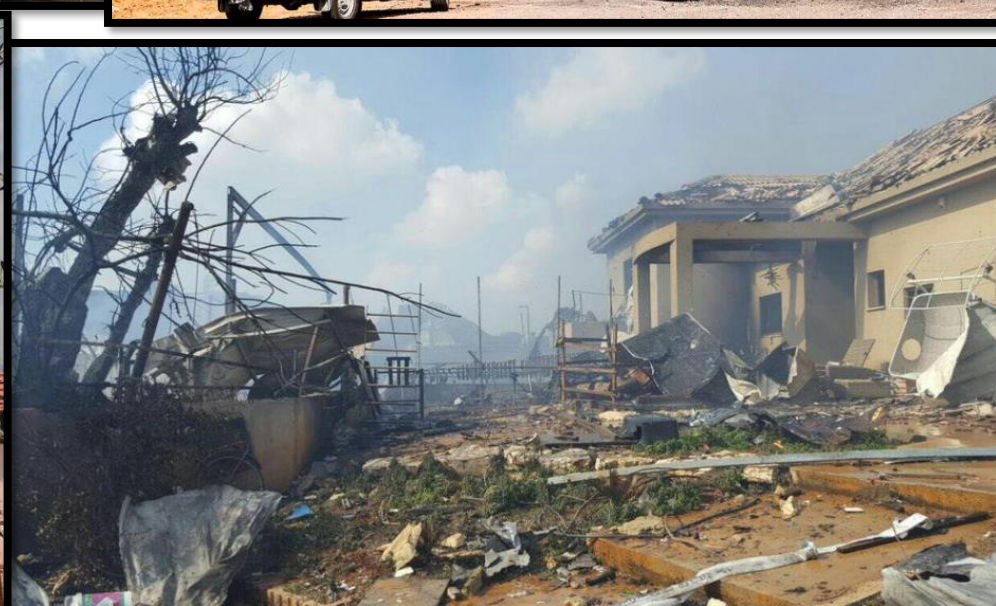
העונשים לבעלי התפקידים:

- שלושה חודשי מאסר על תנאי
- כל אחד מהם ישלם פיצוי לנפגע בסך של 30,000 ₪.
- כל אחד מהם ישלם קנס בסך של 10,000 ₪

העונש לחברה:

- פיצוי לנפגע בסך של 120,000 ₪.
- קנס בסך של 20,000 ₪.

אירוע מושב פורת (מרץ 2017)

00:01

01:27

חדשות < חדשות בארץ < משפט ופילימ

3 שנים אחרי אסון מחסן הזיקוקים: אישום באחריות למוות כפול

בעל מחסן הזיקוקים במושב פורת בשרון ושניים מעובדיו הואשמו בהמתה בקלות דעת של אמיר תקרווי (24) ואנאס עאבד (17) בפיצוץ הגדול שנגרם, על פי האישום, על רקע רשלנותם: "אחסנו חומר דליק ליד זיקוקים במחסן ללא רישיון"

11 תגובות

גלעד מורג | 15.07.20 | 22:04

אירוע מושב פורת

מואשמים בהמתה בקלות דעת (עד 12 שנות מאסר):

1. הבעלים והמנהל של החברה.
2. סגנו.
3. והנהג שאחראי להעביר זיקוקים מהבונקר בתמנע למחסן, וכן שימש כמפעיל זיקוקים באירועים.

אירוע מושב פורת

על פי כתב האישום:

שלושת הנאשמים, בהנחיית הבעלים, נהגו לאחסן במשרד זיקוקים שונים כבדרך קבע - וזאת על אף העובדה שמשרדי החברה לא נבנו כבונקר המיועד לאחסון חומרי נפץ, כנדרש על פי חוק חומרי נפץ.

סיכום

- אחריות אזרחית – סעיפים 35, 63 לפק' הנזיקין
- אחריות פלילית - סעיפים 19(ג), 20 לחוק חומרי הנפץ. 222 לפק' הבטיחות, 304, 301ג לחוק העונשין).
- היסוד הנפשי – מחשבה פלילית והתרשלות.
- חובת הזהירות של בעל מקצוע וכל נושא משרה עד לרמת המנכ"ל.
- חובת ההוכחה על בעל המקצוע – "אחריות קפידה"